

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
 Egész évre . . . 12.- kor. Egész évre . . . 18.- kor.
 Félévre . . . . . 6.- kor. Félévre . . . . . 9.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 :: Telefon 412. szám. ::

A királynál.

Debrecen, márczius 22.

A munkapárt, illetőleg a régi szabadelvű párt hívei egymás után jelennek meg a királynál, hogy az agg uralkodót felvilágosítsák a helyzetről. A király végig hallgatja valamennyit, már eddig, ameddig királyi türelme terjed. Azután véget ér az audiencia és a magyar államférfiak boldogan távoznak ő felsége színe elől. Hogy ők mit mondtak, azt nem árulják el senkinek. Hogy tett-e valami megjegyzést a király az előterjesztésekre, azt se tudja a kíváncsi nemzet, sőt a legszemfülebb ujságíró is csak a hasából tud valamit kiszajtozni, de az is csak «hír szerint» igaz.

Azt azonban megtudjuk, hogy a király jó színen van, barátságos, ruganyos léptű stb de hogy miként gondolkozik hű országának politikai helyzetéről, azt meg tudni nem lehet. — Ez diplomáciai titok és minden kihallgatott boldog és büszke abban a tudatban, hogy benne egy diplomáciai titok lappang.

Amit e kihallgatásoknál, egyik-másik lap, — mint a saját külön jól értesültségét adja közre — azt anélkül is tudja minden magyar ember, aki a mai politikai viszonyainknál csak fölültesen is ismerős. Nem kell ahoz a bécsi lapok híradása, hogy elgondoljuk mi, hogy mit gondolnak Bécsben rólunk, illetőleg a mostani válságról. Minden politikai bölcsesség nélkül tudjuk, hogy ezt a válságot is hatvanhetes többséggel akarják megoldani. Bizonyos, hogy nem

is a 48-assal. Ezt mondani is fölösleges. Sőt azt is tudjuk, hogy ha nem Khuen jó vissza a kormányra, legalább is Khuenhez hasonló férfura gondolkodnak, vagyis olyanra, aki föltétlenül engedelmes híve és végrehajtója a bécsi akaratnak és rendeletnek.

Azt is mindenki sejtí, hogy a Kristóffy-féle választási reformkabinet szóba se jöhet. Ennek a kitalálásához nem kell nagy bölcsesség. Kristóffyval már egyszer próbáltak. Még pedig igen veszedelmes egy próba volt az, de a felsülés is bekövetkezett. Hát ebből sem kérnek, valamint nem kérnek az új választásból sem. Már a Khuen győzelme annyiba került Bécsnek, amennyit még egyszer nem szívesen áldozna. — Akkora lekesedést, a mekkorát Khuen iránt egyszer tanusítottak, nem akarnak ismételni. Az ilyesmi árt a közérdeknek. Olyan férfura néznek tehát, aki a mungók bizalmát bírja, a ki egyszer Bécs jóvoltából miniszterelnöki hatalomhoz jut. A mungó nem azt nézi, hogy ki az a férfi, csak azt, hogy kormányelnök-e a király megbízásából. Bárki legyen hát Magyarország miniszterelnöke, mungóék üdvriadallal fogadják. A baj némileg az lehet, hogy Bécs szeretne inkább a miniszterelnök személyében — olyan embert kapni, — aki vakon, fanatikusan engedelmeskedik és elvégzi a felsőbb megbízást.

No de ezt is megtalálják! Magyarországon vannak bőségesen mindenre kapható emberek! Ennélfogva hamarosan megkerül az új miniszterelnök is, akinek eladata lesz, hogy a véd-

erőjavaslatot hajtsa keresztül. Ne igérjen semmit a nemzetnek, csak követeljen és ha nem adják szép szerével — vegye el erőszakkal. — Hát ez lesz a jövődöbeii miniszterelnöknek a feladata.

Hát mindezt tudjuk a kormánypárti és a bécsi lapok nélkül is. Sőt akkor is tudjuk, ha a kihallgatott politikusok mélyen hallgatnak. Ők se igen mondtak mást a felségnek, éppen ezért fölösleges kíváncsiság ismerni a kihallgatás pourparléit.

Mindezek csak formalitások, az alkotmányos formák szépség flastromai. A végén akármít mondtak: az eredmény az, amit a bécsi lap megmondott, hogy tudniillik marad minden a régiiben.

Lesz minden úgy, ahogy volt, mert olyan politikus nem akad, aki őszintén tárná fel az uralkodó előtt a nemzet óhaját, akaratát, törekvéseit és keresné ebben az összhang eltérését király és nemzet között.

Az, hogy a meghívott politikusok mit mondtak a királynak, hogy a kihallgatás alkalmával milyen véleményt nyilvánított az uralkodó? — Örök titok marad azért, mert tulajdonképpen semmi sem történt s a felség kötelességéhez hiven csak kihallgat, de aztán saját belátása szerint hallároz.

Mindezekről a hivatalosok és félhivatalosok hasábszámra irnak, vélekednek és kombinálnak, — pedig ők is jól tudják — hogy tulajdonképpen — semmi különös nem történt a mi a politikai helyzetet lényegesen megváltoztatták.

OH SZÉP HÁZASSÁGI!

Itta: **Szigeti László.**

Első kép.

(A homályosan világitott szobában egy férfi és egy nő beszélgetnek. A férfi huszonhat éves és a leány husz. Épen a közeli házasságukról beszélgetnek.)

A férfi: Oh anygaton, ha tudnád, hogy milyen boldog, milyen végtelenül boldog vagyok, ha rád nézek, vagy ha rád gondolok. Tudod, ha úgy nérelykor elképzelem magamban a mi jövődö boldog házasságunkat, a mi csöndes kis családi fészünköt, akkor szinte k szeretnék ugrani a bőrömből. Hát mond édes kis csbém, te nem érzed magad ilyen boldognak?

A nő (odasimul a férjhez, mint egy k's huzelgő macska): Oh kérlek, hogy kérdezhetsz te olyant, hogy én nem vagyok boldog. Boldog vagyok, sőt nagyon is boldog és hálásnak is kellene lennem, hogy már végre elviszel engem innen a szülői házból. Itt már úgy sem lett volna maradásom. Igen kérlek, mit nézel ezért rám oly bután. Nem lett volna maradásom és punktum. Éppen a mult héten veszttem össze a mamával enniatt. Képzeld kérlek, nem akart nekem többet, mint egy kalapot venni egy hónapban. Hát én nemdtam is neki, hogy hát hogyan képzelt akkor, hogy én folyton elegánsan járjak, amikor egy kalapot van. Hiszen akkor a mellettünk látkó libásnének a leánya is elegánsabbul járna, mint én.

A férfi (egy nagyot nyel): Kérlek, bocsáss meg, én ugyan nem értek a női divat'kkekhez és toálettekhez, mert még sohasem voltam női szabó, vagy kalapos, de azért édesen én mégis azt hiszem, hogy az anyádnak volt némi igaza ebben a dologban, mert édes szívem minden hónapban egy kalap, mely esetleg negyven koronába is belekerül...

A leány (nevetve k'zbevág): Micsoda? — Negyven korona, na hiszen, bánom is már, hogy a te feleséged leszek. Engem akarsz te negyven koronás kalapban járattni? Hát nem sülné ki a szered? Engem negyven koronás kalapban. És te rád mondták, hogy gavallér ember vagy, hogy gentleman vagy? Én szégyenlem magam. (duzzog.)

A férfi (megfogja a leány kezét és hizelegve beszél hozzá): De kérlek édes szívem, csak nem haragszol ezért rám: komolyan? Hiszen tudhatod, hogy én nem vagyok olyan ember, a ki minden kicsinyességekbe beleavatkozik. Bánom is en, ha akármennyi kalapot veszel is magadnak. Na de most már ne haragudj.

A leány (ismét jókedvűen): Én mindjárt gondoltam, hogy te nem leszel olyan férj, aki mindenbe beleüti az orrát. Hiszen éppen ezelőtt egy héttel mondtad, hogy teljesen az én jó izlésemre bízod a butor és a színek összeállítását.

A férfi: Hát már összeállítottad?
 A leány (élénken): Természetesen. Ugye édes fiam, öt szobánk lesz?

A férfi (szerényen): Galambom, talán elég lesz négy is. Hiszen...

A leány: Már megint kezdted előről?

A férfi: Nem: szoltam egy szót se.

A leány: Hát fiacskám, lesz öt szobánk és én úgy akarom, hogy minden szobában más színű butor legyen. A szalón vörös mahagóni, az ebédő kék, a hálószoba világos barna, a dohányszó, na ezt te read bízom, mert én nem dohányszok, a gyerek-szoba, — mert remélem, az is lesz...

A férfi (boldogan): Oh te drága!

A leány: Fehér legyen. (Odasimul a férjhez, lassan átöleli.) Aztán veszünk szép dísz-tárgyakat, sokat, szép plüss függönyöket, csipke, igazi brüsszeli csipke stórral, aztán nászutazni nem Velencebe megyünk, hanem Dániába. Az most az elegáns. Ugye, így lesz fiam?

A férfi (megadással): Így lesz fiam.

A leány (pajkosan): És ezért te még meg se csókolsz? Hát édesem volt ezért egy hétg történi: a fejem? Na várj, te gonosz.

A férfi (észretér): Én nem: csókollak meg téged? (Atöleli és megcsókolja.) Oh, hogy én milyen boldog vagyok!

(Függöny.)

Második kép.

(Történi az első után egy évvel, színhely a kaszinó. Beszélgetnek a férj és egy barátja.)

A barát: Hát mégis igaz, amit az emberek beszélnek? Tényleg válsz a feleségedtől?

A férj (szorosan): Sajnos, igaz.

Az országos függetlenségi nagygyűlés.

Debreczen a függetlenségi nagygyűlése.

Minden eddigi méretet felülhaladó, páratlanul inpozáns részvétel mellett folyt le tegnap este a függetlenségi és 48-as párt országos nagygyűlése, amelyet Justh Gyula elnökeiete alatt este hat órától kilencig tartottak a függetlenségi pártkörben. A nagy társalga, az olvasó- és az értekezleti terem zsúfolásig megtelt a párt képviselő- és kültagaival, továbbá az ország minden részéből érkezett függetlenségi küldöttségekkel. Debreczen város függetlenségi pártját dr. Bacsó Dezső, dr. Fejér Ferencz, Kertész István, dr. Kertész István, dr. Szabó Ferencz képviselték Bakonyi Samuval együtt.

Percekig tartó és megújuló lelkes ovációval fogadták a függetlenségi párt elnökségének tagjait: Justh Gyulát, Batthyányt és Hollót, amikor megjelentek. Justh elfoglalva az elnöki széket, üdvözölte az országos gyűlés résztvevőit. Mellette az elnöki asztalnál Batthyány és Holló alelnökök, továbbá a párt titkára: dr. Pete Márton foglaltak helyet.

Justh beszéde.

Ezután lelkes ováció és zajos élelkezés közben meledett szólásra a párt elnöke, Justh Gyula és többek között a következőket mondta:

A mi összefogásunknak tulajdonképpen az a célja, hogy mi, — akik fájdalom, habár igen nagy elzántsággal küzdünk is, bizony kevesen vagyunk, — ezen az országos függetlenségi és 48-as gyűlésen szívesen adjunk arról, hogy mit csináltunk egy év lefolyása alatt és egyszerűen tájékoztassunk benneteket, hogy milyen irányban kívánunk haladni a jövőre nézve.

A nemzetet mi képviseljük. Azok, akik minket azzal vádolnak, hogy megakadályozzuk a többség akaratának érvényesülését, nem ugyanazon urak akadályozzák meg a választókörzséget abban, hogy a választókörzség szabad akarata megnyilvánuljon a választásokon.

A Khuen-kormány bukásának okaira kell rámutatnom, mert — sajnos — erre nézve ropant tévtanok hirdettek bizonyos körökben. Arról illeti azt a bizonyos határozatot, — aminek ugyan a szövege még nem tiszta egyikünk előtt sem — bizonyos, hogy Khuen ebben is kétszínű játékot folytatott. Bécsben azt mondta, hogy ez az obstrukció ellen nagyon erős fegyver, idelelt pedig azt, hogy hiszen én, mint nemzeti hős állok itt, a trónörökös környezete az, amely akadékoskodik és nem akar beleegyezni a nagy nemzeti vívmányba. Ez a kétszínűség elég arra, ha más büne nem volna, egy maga eleget arra, hogy ezt az embert Magyarország

választókörzsége ne tanogassa, mert tudom, hogy annak, aki igazán javát akarja az országnak, annak egyformán kell beszélnie fenn is, len is. Nézzünk szerényen annak az ugynevezett rezolúciónak, deklarációnak, vagy tudom is én minnek. Az egyszer bizonyos, hogy Khuennek akkor volt igaza, amikor Bécsben beszélt, mert tényleg a rezolúció, ha az létrejönne, megcsinálná Magyarország alkotmányának jogállomáryát, mert eddig legalább senki sem kételkedett azon, hogy az ujoncrajánlásnak a jogát az 1888. XVIII. t.-c.-kel kijátszani nem szabad. Ez tisztán és világosan állt előttünk.

Méltóztatnak emlékezni rá, amikor folyt a nagy kibontakozási vajadás a képviselőházban, amikor az volt a törekvés, hogy a két függetlenségi pártot teljesen elszigeteljük — az igaz, hogy el is szigetelték, de merem állítani: hát istennek, mert mióta elvagyunk szigetelve, sokkal gyorsabban, sokkal hatékonyabban működünk, mert nincs közöttünk semmiféle eltérés és nem kell folytonosan azért a két-három más pártiért, akik minket támogattak a nyári obstrukció alatt, taktikánkat esetleg pillanatról-pillanatra változtatnunk, — mikor vajadások folytak, azzal állott Khuen elő, hogy tényleg nagy választási visszaélések vannak. (Hosszantartó nagy zaj, derűlés.)

Az általános szavazati jogra nézve nekünk részletekre menőleg annyiban sincs, mert az nem is feladata az ellenzéknek, hogy ellenék korában a minuciózitásig menő adatokkal álljon elő. Ha többségre jutunk és olyan alakulás lesz, amely kedvező lesz a mi fellegünknek nézve, akkor meg fogjuk állapítani a részleteket is. Ami a titkosságot illeti, azt követeljük az egész vonalon. Azzal mi nem elégszünk meg, hogy csak a városokban legyen titkos. Micsoda értelme legyen annak, hogy a városban függetlenül szavazhasson a tisztviselő, a kormánytól függő elem s a felső kerületekben nem. Már pedig a független akaratnyilvánításnak alapfeltétele a titkosság az egész vonalon és feltétlenül szükséges ez a népképviselési rendszerhez. Azt mondják, hogy akkor veszélyeztetjük a magyar faj szupremáciáját. Ha ez így volna a legnagyobb szegény volna az országra nézve, hogy mi a mi szupremáciánkat egyedül és kizárólag korrupt rendszerrel bírjuk fenntartani. Ha ez így volna, akkor mit reménykedhessünk? Hiszen a korrupcióva ideig-óráig fenn lehet tartani a hatalmat, de végre mégis bele kell sülyedni abba a fertőbe, melyből kikerült. Ellenkezőleg, akkor fog Magyarországban a magyar faj szupremáciája megérősödni megdönthetetlenül, ha tiszta választások lesznek. Az intelligencia vezető szerepét nem kell féltetni az általános választói jogtól, mert az az intelligencia, mely ma szabadelvűpárti, honlap függetlenségi párti, honlap után meg munkapárti, úgy sem méltó a vezetésre.

Justh Gyulának a szavai leírhatatlan lelkes-

dést váltottak ki az óriási hallgatóságból, amely percekig fűtetett mellette és ünnepefte beszédének befejeztékor.

Dr. Pete Márton titkár részletes jelentése után, amellyel az országos nagygyűlés résztvevő küldöttségeket sorolta fel, elsőnek felszólalt:

Teleki Arvéd gróf, aki visszapillantást vett a választások óta lefolyt parlamenti küzdelemre. Szólt a külföldnek reánk vonatkozó véleményéről, amelyet most hosszabb külföldi útján alkalmat volt hallani. Bennünket a keleten élő egy különös — német válfajnak tartanak, — ahol a csendőrségnek kell a szavazókat az urnához vinni és a kormány által megszabott és kimért alkohollal kötelességük teljesítésére, a legszebb polgári jogok gyakorlására ingerelni. — Nehezére esett ennek ellenkezőjét bizonyítani. Éppen a széki választás idejére tért vissza és bizony látta, hogy Khuen nem tagadta meg önmagát. Aki volt Horvátországban, az itt is; ott is letartóztatták vagy kitoloncolták a kormányt nem tetsző ellenjelöltet, itt is megtették. Természetesen, de kötelességének is tartja, hogy a függetlenségi párt ezeket az állapotokat egy perccig se tölje tovább.

Holló Lajos, a párt alelnöke, tüzes, lelkesítő beszédet tartott, amely valóságos gyújtó hatást gyakorolt az egész hallgatóságra.

Batthyány beszél.

A jelen voltak kívánságára ekkor percekig tartó taps, éljenzés és lelkes ováció után gróf Batthyány Tivadar állott fel szólásra, aki többek közt a következőket mondta:

Ha visszajönne a Khuen-kormány, én ezt a kérdést két szempontból nézem. Pártszempontból és az ország érdekeinek szempontjából. Ha pártszempontból nézem, nem kívánhatunk mást, mint Khuen visszajövetelét, mert hiszen bizonyos, hogy Khuen ha visszajön, porére vetkőzelve jön vissza, akkor mi ellenőrző kötelességünket teljesítve, — kénytelenítve leszünk arra, hogy elő vegyük elejétől kezdve sorról-sorra legutóbbi ülésén előterjesztett határozati javaslatát, de különösen ezzel kapcsolatos beszédét, s mind-ezekből és a sajtónyilatkozatokból, abból a nagy, megindító nemzeti ellenállásból, amelyet ok hirdettek a kormány bukásának első pillanatától vezetni a kormányválság után történeteket és megmutatni az országnak, hogy micsoda értékkel bír Khuen-Héderváry gróf és társainak kuruckodása. Nekem, mint ellenzéki embernek passzió lesz, ha Khuen-Héderváry jönne vissza. Szembehelyezkedve egész politikai eljárásai, ha ismét vissza jönne, kiméletet félretéve, alaposan feltárnánk az ország előtt azt az eljárást, amelyet Khuen-Héderváry Károly társaival együtt elkövet, ráfeküdvén az ország szabadon gondolkodó polgárságára.

Fel fogja látni ennek a kormányt egész

A barát: Pedig ki hitte volna ezt, mikor megnősültél, mikor boldogan újságoltad mindenkinek, hogy micsoda aranyos, drága nőt viszel otthonodba.

A férj (szomorúan): Ugye, ki hitte volna. És mégis. Én, aki azt hittem, hogy ez a nő lesz a feleségek mintaképe, az ideális asszonyoknak gyöngye, kisült, hogy ennek az asszonynak minden kevés volt, ami volt. Én, aki azt hittem, hogy most, mivel megnősültem, csöndben kipihenhetem magam, nem fog zavarni senki, nem volt egy estém, ahol egyedül lehettem volna a feleségemmel. Soha még ennyi vendégem nem volt tíz év alatt, mint ezen a rövid időn belül. A feleségemnek csak egyszer kellett valakivel beszélni és megesküdhetem rá, hogy a következő héten a vendégünk lesz.

A barát: Ugy látszik, a feleséged nem valami nagyon szerette az egyedüllétet.

A férj: Aztán mikor elvettem feleségül, megengedtem neki, hogy jól van, nem bánom, vehet magának minden hónapban egy kalapot. Eleinte vett is, később azonban a hónapból három hét lett, aztán a három hét is fogyni kezdett olyan veszedelmesen, hogy közelgett a két hét. Ekkor figyelmeztettem, hogy talán helyes lenne egy külön raktárt bérelni ennek a rengeteg kalap és kalapskatulya-mennyiségnek. Ezen aztán megsértődött. Két héten nem szólt hozzám és hogy direkt engem mérgesítsen, a legfelsőbb toalettekben, télen áttört selyem harisnyában, félcipőben járt és ne adj isten, hogy este kilenc óra előtt

hazajött volna. Így ment ez egy darabig, míg végre meguntam és megmagyaráztam neki, hogy így nem élhetünk együtt.

A barát: És ő mit szolt erre?

A férj (keserűen): Mit szolt erre? Semmit. Másnap este még kilenc órára sem jött haza. Egyáltalán nem jött haza, azaz jobban mondva — haza ment.

A barát: És most is otthon van?

A férj: Igen. Kértem őt, hogy jöjjön vissza, de azt mondta, hogy ilyen gorbomba fráterhez, mint én vagyok, nem megy. Különbben amint halon is, már van egy másik férjjelöltje.

A barát: Hát érdemes volt neked megnősülnöd?

A férj: Hát érdemes volt?

(Függöny.)

Harminadik kép.

(Történik ugyanott, ahol az első, azzal a különbséggel, hogy a vőlegény helyett egy leány beszél az ismét menyasszonyjára vedlett asszonygyal.)

A leány: Szegény Olgám, hidd el, nagyon sajnálak. Hiszen sejtettem én mindjárt, hogy azzal a krajcároskodó alakkal nem fogsz tudni élni. Nem leányt való az olyan férj. Annak egy egész közönséges leány lett volna hozzá illő feleség.

A menyasszony: Még az se tartotta volna ki mellette. Én nekem ugyan elég birkatürelmem van és tudhatom, elég szerény is vagyok, de

nésem volt nap, hogy össze nem kinezott volna lehetetlen gyanakvásával és spórolásával. Ha hazajöttem félkilenckor, már azzal fogadott: hol sétáltál ennyi ideig? Nem tudod, hogy én nyolc órákor szoktam hazajönni? — Ha vendégeket hívtam meg, az se tetszett neki; ha egyedül voltunk, akkor sem volt jó. Egyéb szórakozást nem tudott nekem nyújtani, mint folyton nyalakodott. Rajtam lógott, mint a kullancs az állaton és némelykor képes volt félóráig is elcsókolni. Csókolni azt tudott, ahhoz értett, de mikor kértem, hogy vegyen egy új kalapot, akkor orrot csinált, akkor sopánkodott, hogy tönkre megy, ezt nem bírja ki. Brr, de utálatos ember volt. Pedig ha tudnád, hogy vőlegény korában milyen kedves, milyen szeretetre méltó volt. Amit kértem tőle, azt elhozta; ha színházba mentünk, Kugler-bonbont hozott, ha pedig most mentünk színházba, akkor vett ötért savanyu cukrot. Azt gondolta, hogy a szavaival megtudja édesíteni, ha azt mondta: — Cicuskám, úgy egyed ezt, mintha Kugler lenne, hiszen tudod, hogy nekünk spórolni kell. — Aztán, ha valamit olyat csináltam, ami neki nem tetszett, mindjárt az volt az első szava: — Asszonyom, ez így nem fog menni. — Hát jól van, most megcsináltam neki, hogy így nem fog menni. Találjon magának más bolond asszonyt. Nekem már elég volt. (Mérgesen kezd fel s alá járni a szobában.)

A leány (éppen szólni akar, mikor kívülről csöngetés hallatszik.)

A menyasszony (figyelve): Ez ő lesz. Irénke.

bümlajstromát, hadd lássa az ország, hadd lássa a világ, hogy miket csinált, milyen rendszert honosított meg.

Erdekesnek találjuk megjegyezni, hogy az értekezlet megtartása után a párt vezetési elnök eszmecserét folytattak a debreceni küldöttség tagjaival: különösen Justh Gyula és Hóidó Lajos emelték ki a debreceni függetlenségi párt nagy fontosságát és hívatását.

Üdvözlőlevelet küldik a debreceni függetlenségi pártnak!

A református nőnevelés.

Kongresszus 1912. őszén.

Már két hatalmas szervezet és intézmény hirdeti Baltazár Dezső dr.-nak, a tiszántúli kerület kiváló, talentumos fiatal püspökének buzgalmit: az országos református Lelkészegyesület és a Kalvineum.

Az ORLE hatalmas táborba vonta egybe s a tömörítés által megacélozta az egyes lelkészek erejét. Tekintélyt tudott adni annak a református lelkész karnak, mely évszázadokon keresztül huzta az igát, vezett kulturumunkát anélkül, hogy bárkitől munkájáért elismerésben részesült volna. Bizonyára a református lelkészek sanyaru, szomorú sorsa hatotta meg Baltazár dr.-nak szívét, midőn az egyesülés zászlaját kitűzte. S hogy a lelkészegyesület munkája nem eredménytelen, azt az utóbbi néhány év eredményei mutatták meg. Azelőtt hiába könyörgött az elnyomott lelkész kar állami segítségért, hangját odafönn nem hallották meg, de mióta a ORLE állott sorompóba s küldöttsége mindannyiszor megjelent a kormány előtt, valahányszor a református lelkész kar fizetése államilag történendő rendezésének kérdése fölvetődött s annak kimutatása mellett, hogy a szegény, református lelkész kar hosszú, fáradságos munkássága mellett csak alig élhet meg, rámutatott arra, hogy az államok kötelessége a kulturumunkás református papi osztályt is tőle telhetőleg méltányos módon segíteni. Erre pedig az ígéret már megvan s hisszük, hogy az ORLE munkás elnöke nem engedi a kérdést elaludni, hanem, mint eddig is, mindent elkövet a református lelkész

légy szives, hagyj magamra. (Iréne eltávozik és belép a szobába egy fiatal ember. Ez az új vőlegény.)

A menyasszony (kitérő örömmel siet elébe): Már alig vártam magát kedves Arthur.

A vőlegény: Oh kedves Olgicám, pedig ha tudná, hogy mennyire siettem, de valahányszor sietek, akkor mindig lassan, vagy pedig sehogyszem megy a villamos.

A menyasszony (jókedvűen): Mit gondolsz, ki volt itt?

A vőlegény: Fogalmam sincs róla.

A menyasszony: A butórkereskedő. Már meg is beszéltem vele az egész berendezést.

A vőlegény (eleven kérdőjellel válik): Ugy?

A menyasszony: Igen. Talán csak nincs elene kifogása?

A vőlegény: Dehogy.

A menyasszony: Ma aztán, mivel ugyis ráér, elruggunk a többi szükséges dolgokat meg nézni. Tudja, nem jó, ha az ember mindent az utolsó percre hagy. Még kalapot is kell vennem, az pedig nem megy olyan hamar. Szóval ma megruggunk?

A vőlegény (megadással): Megyünk.

A menyasszony (bájosan): Most megengedem, hogy megcsókoljon. De csak egyszer.

A vőlegény (átléli és megcsókolja): Oh, drágam, ha tudná, milyen boldog vagyok. (És kezdődik megint minden előről.)

(Függöny.)

fizetéseknek államilag való rendezése ügyében s az ígéretet annak teljesítése fogja követni.

A Kalvineum nemes ügyét pedig már mindentűt ismerik. Vallásfelekezeti különbség nélkül fogadja a magyar társadalom a lelkész özvegy és larva otthon ügyét jóindulattal és munkás pártfogásába. Az eszme vezérül, melynek minden lépésnyomán ezresek fakadnak az eszme olfárára, apostoli munkával bejárják az egész országot, hogy a Kalvineumot tető alá huzzák. Baltazár Dezső dr és Kiss Ferenc nevét mindig hálással fogja emlegetni minden lelkészárva és özvegy.

Azonban a Kalvineum és a ORLE kérdése nem merítik ki Baltazár Dezső dr erejét. Bámulatos munkabírása, erős akarattal párosul. Azt akarja keresztülvinni, hogy a tiszántúli kerület, mely az összes kerületek között a legnépesebb és legnagyobb, legyen vezére minden tekintetben a többieknek. Innen induljanak ki olyan mozgalmak, melyek csakhamar követőkre találnak szerte az országban s Debrecen — a nagy kálvinista és egyetemi város, mint a kerület székhelye — érdemes legyen a kálvinista Róma elnevezésre.

Most is az ő kezdeményezésére egy nagyarányú és eredményekben messze kiható mozgalom indult meg Debrecenben. Azt akarják a mozgalom hívei keresztülvinni, hogy a magyar református nőnevelés ügyét egy olyan országos keretű egyesület vegye a kezébe, amely a fennálló tanintézetek istápolása és továbbfejlesztése mellett, új református felsőbb és polgári leányiskolák, leánygimnáziumok és tanítónőképzők felállítását ismerné el feladatának.

A református leánynevelés ügye meglehetősen rendezetlen. A legtöbb református kisebb egyházközség is leányiskola helyett fiúiskolát tart fenn s felejt, hogy a jövő vallásosságának, hitéletének alapja a nőknél van. Azokat kell nevelni szigorú vallásosságban s akkor a jövőnk ránk nézve nem lehet kétséges.

Nagyon szép és elismerésre méltó tehát Baltazár Dezső dr püspök terve. Az ő munkabírása pedig, amely a még néhány esztendővel is oly kivihetetlennek látszó Kalvineumot, rövid másfél évtized alatt a megvalósulni kívánó végző stádiumához juttatta, elég zálog és biztosítéka annak, hogy a cél megvalósul.

Az eszme követői és hirdetői különben ma délelőtt már gyűlést is tartottak a püspök vezetésével, a kollégium kisebbik tanácstermében. Elhatározták, hogy az országos egyesület, melynek székhelye Debrecen lesz, előkészítése céljából a folyó év őszére református nőnevelési kongresszust hívnak össze Budapestre.

Khuen bécsi utja. Félhivatalosan közzétették — hogy gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök pénteken délután Bécsbe utazik, hogy a német császár látogatása alkalmával a magyar kormányt képviselje. Ehhez a félhivatalos jelentéshez hozzáfűzik a lapok, hogy így körülmények között a kormányválság az eredetileg tervbe vett program szerint fog lebonyolódni: gróf Khuen még a hét végén kihallgatáson jelenik meg ő felsége előtt, akkor megtörténik a döntés a kormányválságot illetően.

Ezekkel a hírekkel szemben még csak az bizonyos, hogy a miniszterelnök Vilmos császár érkezésekor, szombaton már Bécsben lesz, de hogy mikor utazik oda, s mikor tér vissza Budapestre, arról még nem történt rendelkezés.

Egyáltalán nem történt még diszpozíció a miniszterelnök audienciájáról sem, úgy hogy a király nem fogja-e későbbre, a jövő hétre halasztani a válság dolgában döntő kihallgatásokat? Ehhez képest ma még bizonytalan, hogy vasárnap hazatér-e a miniszterelnök, vagy továbbra is Bécsben marad.

Arra a hírre vonatkozólag, hogy a király bizalmának nyilvánítása végett ismét föl fogja

ajánlani gróf Khuen-Héderváry Károlynak a kormányt, ő azonban azonnal lemond majd, — a kormány körében azt a megjegyzést teszik, hogy kormányválságokat komolyan szoktak elintézni, nem pedig mókával.

A város ügyei.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság ma, március hó 22-én, pénteken délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal:

A Piac-utca 60. sz. és a Varga-utca 12-ik száru telkeken eszközzendő építkezések ügye.

A 17 millió kölcsön elszámolásának ügye.

A kórházi bizottság javaslata az új közközház helyének kijelölése tárgyában.

A gazdasági bizottság javaslata a m. kir. földművelésügyi miniszternek a Hortobágy hasznosítására vonatkozólag kelt leiratára.

A munkaházépítő közhasznú részvénytársaság kérvénye terület hasznosítására adása iránt.

Reich Bernát és Vincze Lajos ajánlatai a lóhús-mészárszék felállítására iránt.

Az Andaházy-Szilágyi-intézet csatornázásának gyűje.

Gyarmathy István felebbezése az ohati hasznosításra vonatkozólag kelt 2935—1912. sz. határozat ellen.

A debreczeni Máv. gépjavitó műhely alkalmazottai házépítő szövetkezetének felebbezése munkáslakások építésére a városi faraktár területének átengedése iránt benyújtott kérvényét elutasító 20601—20955/911. sz. tanácsi határozat ellen.

A gazdasági bizottság javaslata a régi téglavető-telep területének értékesítése tárgyában.

Molnár András és társai téglavető-telepi lakosok felebbezése a régi városi téglavető-telep megvalósítása ügyében kelt 4037/912. sz. tanácsi határozat ellen.

Egyéb esetleges folyó ügyek.

Az elsült fegyver.

Véletlenségből megölte az öccsét.

Háiba, nem lehet eléggé sokszor hangoztatni, hogy nem szabad a fegyverrel játszani. Mindig akadnak olyanok, akik talán dicsekvésből, talán könnyelműségből másoknak mutogatják a fegyvereiket, sőt rendszerint mások előtt igyekeznek annak a ravaszját kipróbálni, vagy a tisztogatását végezni. Számtalan eset volt arra, hogy a fegyver ilyenkor elsült s a golyó beleszaladt annak a mit sem sejtő, szerencsétlen áldozatnak a szívébe, aki mint néző, érdeklődő szerepelt egy ilyen ravasz kipróbáló, vagy tisztogatási műveletnél.

Ilyenkor aztán rendszerint nemcsak a megölt ember volt az áldozat, hanem különösen az; akinek kezében akarata ellenére elsült a gyilkos fegyver.

Egy ilyen eset történt nem régeből Bagozon, amikor is egy fiú véletlenségből megölte — a testvérét.

Dániel Gábor éppen a fegyverét tisztogatta, amikor elébe állott az öccse, a tizenöt éves Sándor, aki nézegette, mint halad elő bátyja TGábor a tisztogatás munkájával. A fegyver egyszerre csak eldőrdült s a golyó bele szaladt Dániel Sándorba. Dániel Sándor jajgatva rogyott össze. Az előhívott orvos konstataulta, hogy a seb ugyan súlyos, de nem életveszélyes. Csalódott. A kis Dániel a sebesülése következtében sokáig betegeskedett, míg végre ma meghalt.

A kir. ügyészség elrendelte holttestének a fölbontását. A boncolás a nap folyamán meg is történt Bagozon.

Debrecen a világnyelvért.

A Szabad Iskola esperanto-ünnepélye.

Szépen sikerült esperanto-ünnepélyt tartottak tegnap este 6 órakor a Szabad Iskola Esperanto-tanfolyamának hallgatói az Ipartestület dísztermében, hogy bemutassák előhaladásukat a h goyaz esperanto-nyelvnek újabb híveket szerzeszének.

Török Péter református főgimnáziumi tanár, a helybeli Esperanto-csoport elnöke nyitotta meg az ünnepélyt. Beszélt arról, hogy a nemrégiben megindult mozgalomnak már mennyi híve van az egész világon. Nem es kulturmissziót teljesített a Szabad Iskola vezetősége akkor, márción az ingyenes Esperanto-tanfolyamot felállította, a tanfolyam hallgatói pedig nem végeztek meddő munkát az esperanto-nyelv elsajátításával.

Ezután a főiskolai kántus esperantista tagjai adták elő Mácsay Sándor énektanár által átírt Esperanto-himnuszot, az átíró tanár vezetésével. Majd a saját maga által esperantóra fordított anekdotákat adta elő Hricz Mihály, Fülöp József pedig esperantóul szavalta el Petőfi «Szep-tenber végén» című költeményét.

Zamenhof első kongresszusi beszédéből Hervatin Ede olvasott föl részleteket, majd Nyikos Lenke, Szabó Lajos, Varga Zoltán, Bara József és Rábaközi Ödön egy érdekes kis jelenetet játszottak el, melyben a francia-, német- és magyar-típust láttuk.

Ady Endre «A szivárvány halála» c. költeményét Nagy Sándor szavalta el, Reich Antal pedig az esperanto-kongresszusról olvasott föl. Az ünnepség záró-beszédét Kovács Gábor dr. akad. tanár, a Szabad Iskola titkára tartotta.

Mindenestre a szép ünnepséggel a Szabad Iskola vezetősége elérte a célját: barátokat szerzett az esperantonak.

Egyház és iskola.

Az érettségi vizsgálatok sorrendje a debreceni református tanítóképzőben ez: május 30-án a IV. osztály osztály-vizsgálata, május 31-én és június 1-én a IV. osztály képesítő, írásbeli vizsgálata, június 3., 4. és 5-én a IV. osztály képesítő szóbeli vizsgálata, június 8-án befejező írásbeli képesítő, június 17-18-án az I-III. osztály vizsgálata, június 19-én a gyakorló iskola vizsgálata, június 20-án és 21-én a II-III. osztály osztályképesítő vizsgálata, 24-én és a következő napokon befejező képesítő vizsgálat.

A dunántúli református egyházkerület tavaszi közgyűlése május 1. és 2. napjain Léván lesz.

A dunántúli ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület már most megtette a reformáció 400-ados évfordulója alkalmával 1917-ben tartandó emlékünnepségére az előkészületeket. Öt díjat lüzött ki egy, a reformációt ismertető dolgozatra.

A kollégium ifjusága ma este fél nyolc órakor a VIII. számú akadémiai teremben díszgyűlést tart, melyen Kossuth Lajos halálának évfordulóját ünnepeli.

A kollégiumból. A Hittanszaki Önképző Társaság az 1911-1. tanév második felére a következő tételekre hirdetett pályázatot: 1. Jób könyve teológiai szempontból. 2. A papi-rend a különböző felekezeteknél. 3. János harmadik levele, (exegetikai tanulmány.) 4. Sztáray Mihály (Egyháztörténelemből.) 5. Készítendő közönséges egyházi beszéd János evangyélionának IV. 41-42. v. alapján. 6. Irandó közönséges egyházi beszéd előtti imádság. A pályatételek május 11-én déli 12 óráig Pánczél Jenő titkárhoz adandók be. — A Joghallgatók Önképző Köre szintén irt ki pályatételeket a folyó tanév második felére, még pedig a közjog, váltójog, a római jogtörténet és a magyar alkotmánytörténet köréből.

Országos református nőnevelési kongresszus. Bajazár Dezső dr. püspök kezdeményezésére magyaránny mozgalom indul utra Debreczenből. A mozgalom célja egy országos egyesület alak-

tása, mely az eddig fennállott református nőnevelő intézetek istápolását és továbbfejlesztését, új ref. felsőbb és polgári leányiskolák és leánygimnáziumok felállítását tűzi ki feladatául. Ma délelőtt a kollégium kistanácstermében ebben az ügyben a püspök elnökletével népes értekezlet volt. Elhatározták, hogy az országos egyesület előkészítése céljából a folyó év őszére Budapestre kongresszust hívnak össze. A megalakítandó egyesület központja Debreczen lesz.

Panaszok egy bank ellen.

A debreceni Agrárbank manipulációi.

A «Debreczen» «Közgazdaság»-i rovatában már megírtuk, hogy az Agrárbanknál bajok vannak. Cikkünknek meg is lett az eredménye. — amennyiben tömegesen érkeznek szerkesztőségünkhez panaszok a bank ellen.

Megírtuk, hogy ez a nagyon is gyenge alapon álló bankocska hogyan sült fel a boldogvalfakerti telekspekulációival. Megírtuk azt is, hogy részvénytársasággá szeretett volna átalakulni. A bizalom azonban úgy látszik, kevés volt az Agrárbank üzletéhez, mert az átalakulás nem sikerült.

Hogy milyenek az Agrárbank üzletei, arról bizonyosságot nyújtanak a következő sorok:

«En Nicht Jenő felvettem 250 koronát az Agrárbanktól, ebből a kifizetésnél ki kaptam 201 koronát, úgy, hogy én váltottam egy 2 koronás könyvet, ebből a könyvre lett írva 30 korona és a 19 korona kamat és szerelési költség, majd eljött az idő, hogy a lejáratot rendezni kell. — Kaptam egy ajánlott levelet, amelyben felszólítottak az összeg kifizetésére. Mire én felmentem és előadtam, hogy én nem úgy vettem fel a kölcsönt, hogy 4 hónap alatt fizetem vissza. Erre azt a felvilágosítást kaptam, hogy törleszszek 6 koronát és 6 korona 50 fillér kamatot. A mire én hajlandó is voltam. Adattam a 12 korona 50 fillért, de mivel én nem menni kellett, nem várhattam meg, majd néhány nap eltelte után be mentem és kiadták az értesítést, csak akkor láttam, hogy mind a 12.50 koronát kamatnak írták elő. Ami ellen tiltakoztam. Erre azt felelték, ha nem tetszik fizessem vissza, ott volt két nő és egy férfi, akik halották jennék a lefogását, és azt felelte nekem, edes uram mivelünk is így tesznek, én erre elmentem egy ismerős bank hivatalnokhoz és előadtam a dolgot. Aki szívesen meg is reklamáta és vissza is kaptam 17 koronát, természetesen rögtön felmondták a kölcsönt. — Nem csak én velem történtek olyan dolgok, hanem Hajd Miklós cipész-mesterrel, aki felvett 800 koronát, ki kapott 518.18 koronát, levonása 281 korona 82 fillér. Egy évi befizetés 611.06 korona és mikor fizetni kellett, követelt a bank 670 koronát ő erre egy ügyvédhez fordult és ennek következtetése után vissza irtak az ő javára 126 koronát. Ezen kívül több esetet is tudok, ahol a bank hasonló módon járt el.

Nicht Jenő
villamos kalauz».

Nicht Jenő benn volt a szerkesztőségünkben egy másik villamos kalauz társával és itt vetette papírra ezeket a sorokat. Leadtuk minden kommentár nélkül. Mert ezekhez a sorokhoz nem kell kommentár.

Forman nátha ellen

Hatása meglepő! Szelencze ára 40 fillér

Öngyilkosság a tanyán.

Egy fiatal leány halála.

A várostól tizenöt-husz kilométernyire Leibach Gyula földbirtokosnál van szolgálatban Kongó Péter. Derék, szorgalmas embernek ismeri mindenki. Kilenc gyermeket nevelt föl; közülük egy pár katona, a többiek közül pedig a nagyobbak már saját kezük munkájából élnek.

A család szemefénye egy 18 éves Katica nevű gyönyörű leány volt, aki mindig derűs lényével bearanyozta a megélhetéssel küzdő család szürke napjait.

Tegnap is a szokásos jó kedv, az étellel való megelégedettség sugárzott le a leány rózsás arcáról. Olyan volt, mintha ő maga lett volna az élet. Este hét órakor vacsorázott meg a sok tagú család. Vacsora után Katica kiment a szobából. Eltelt egy óra, kettő, majd a harmadik is és a leány még mindig nem jött vissza. A békés család eleinte mit sem sejtett. Az ilyen egyszerű, kevéssel is megelégedő polgárcsaládok nincsenek hozzászokva az étellel való meghasonláshoz, hogy is gondolhatták volna hát, hogy a vég, a mindig derűs Katica úgy elmegy, hogy soha nem jön vissza. Hozzáértározói keresni kezdték, de hiába szőlítetták. Egyszer csak apja — hogyan, hogy nem — ösztönszerűleg felnézett a padlásra, ahol borzalmas látvány tárult elé. A család ielke, a mindig kacagó 18 éves leány, akinek egy-egy kézsimitása elszalatta szülői arcáról a gondszántotta redőket — felakasztotta magát. Arcának mindig mosolygó rózsái kékre váltak; a mindig örömtől csillogó szemek fénytelenül, kifejezéstelenül bámultak a lesujtott apára.

A hatás rettentő volt; siralomházzá lett egyszerre a jókedv állandó otthona, meghalt a szép leány.

A szegény munkás ember tudta, hogy ilyenkor valami intézkedésre van szükség a hatóságknál s ezért szekerre tette a drága halottat, hogy bevitesse a városba. Elő egy igáskocsis hátul pedig a leánynak egy nagynénje ült a szekéren. A szép leány hulláját ünnepi ruhába öltöztették s hogy megvédjék az esős idő ellen, — vízhatlan ponyvával 10—15-ször is körülcsvart. Reggel 5—6 óra közt elindultak be a város felé. Nyolc óra volt, amikor a kózkórház elé értek a sáros kocsi-val, amelyen az élők is csupa sár voltak, a halottat fedő ponyva is egészen sáros.

Délelőtt beérkeztek a városba a család többi tagjai is és aggódva lesték, ha vajjon a törvény nem követeli-e a szép halott testének a felboncolását?

A rendőrorvos az öngyilkosságot bizonyította látta, a rendőrkapitány nem kívánta a boncolást.

Kongó Katica fiatal testét egyszerű koporsóba helyezték és egy szegényes sírba helyezték örök pihenőre.

SZINHAZ.

Ma este C) berletben:
AMOR, A PÉNZUGYNÖK.

Pénteken: Arror, a pénzügynök, bohózat. Ujdonság. (Piros színlepos.) C) berlet.

Szombaton: Amor, a pénzügynök, bohózat. A) berlet.

Vasárnap délután: Csókon szerzett vőlegény, énekes bohózat. Mérsékelt helyárakkai.

Vasárnap este: Arror, a pénzügynök, bohózat. (Piros színlepos.) Kis berlet.

T. Csige Böske soproni vendégszerepléséről. Tudvalevőleg T. Csige Böske az elmúlt héten Sopronban vendégszerepelt. Legnagyobb sikerét a «Rablólovag» Annájában aratta. A soproni lapok a következőképpen írnak erről az alakításáról. — «Sopron Napló»:

«Az előadásról szólva, elsősorban Thurjné Csige Böske asszonyról kell elismernünk, hogy az a sok várakozás, amivel az ő fellépte elé néztünk, nem volt túlzott. Végtelen kedves, megjelensű, szép asszony és művésznő a javából.

Minden mozdulata öntudatos, kifejező. Jól esett őt látni, hallani, az ő természetes játéka közel férkőzik a közönség szívéhez az első pécében és a leglakusabb színházba járó is megéri, — ha nem is érti — hogy Thurné Csige Bőske asszony egy izig-vérig tehetséges művésznő. — Nagyon örülünk az ő jövőtelének, mert nagy hiányt fog pótolni a drámai és különösen a vígjátéki előadásoknál. Tisztelői szép, hatalmas vírágkosárral is kedveskedtek az új igazgatóknak, ki, úgy hisszük, nem csinál majd rossz cserét, ha Debreczenből hozzánk jön, mert meleg szeretettel várjuk vissza már most is és azzal engedjük utra a szép délibabos Alföldre, hogy a vízöntétségig.

A «Nemzetör» ezeket írja:

«A vendégszereplő Thurné Csige Bőske egy leányt játszik benne, aki körül harcra kel egymással Kürth és a mágnás familia. Művésznő a legkiválóbbak közül, finom színpadi jelenés, mély kedélyű asszony, aki gyönyörű organumával ki tud fejezni mindent. Őszinte ünneplésben volt része.»

Amor, a pénzügynök. Rendkívül mulatságos darab bemutatásával szolgál ma este a színtársulat, amikor Foreszt Luigi kitűnő piros-szinlapos bohózatát, melyet Góth Sándor fordított magyarra, az «Amor, a pénzügynök» című szellemes és ötletes bohózatot hozza itt először színi. Az «Amor, a pénzügynök» kétségkívül pikáns, de nagyon mulatságos darab, melynek sikerült helyzet-komikumai és hálás szerepei állandóan derűtségben tartják a közönséget. A kitűnő újdonságban Borbély Lili, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Guthy Sári, Kassai Károly, Ligeti Lajos, Dési Alfréd, Virányi Sándor, Bérczi Ernő játszanak nagyobb szerepeket.

Vasárnap délután. Vasárnap délután a «Csokon szerzett völégény» című kitűnő énekes bohózat kerül színre. Jegyeket ez előadásra a színház pénztár előre árusít.

Vasárnap este. Vasárnap este az «Amor, a pénzügynök» című bohózat kerül színre.

UJDONSÁGOK

KURUZSLAS.

Debrecen, március 21.

Kevés államnak van olyan körülmény, mindegyre kiterjedő, pompásan kidolgozott közegészségügyi törvénye, mint amilyen a miénk. — Látszik, hogy nagyon tudós emberek voltak, a kik csinálták. Ismerték a talmudot és a koránt; tudták, hogy Athén hogy kezelte a pestist a peloponézusi háboru idején; és bölcs tanulást merítették minden törvénykönyvből. Egbert és Ethelved angolszász királyoktól kezdve egészen a hessen-darmstadt törvényekig. — És nincs állam a művelt világon, amelyiknek cudarabbak volnának a közegészségügyi viszonyai, mint a miénk. Ennek nyilván oka, hogy a közegészségügyi törvényünk olyan kitűnő. Nem az élet, hanem a törvénytár számára van kidolgozva.

Mindezeket huszonöt esztendővel ezelőtt megállapította már egy orvos, aki nagyon érdekes könyvet írt arról, hogy hogy fest a mi ideális közegészségügyi törvényünk a tanyai és a falusi gyakorlatban. Bő tapasztalata lehetett, — mert tíz év alatt tízennégy helyen volt kör-orvos.

Ez huszonöt esztendővel ezelőtt írt a temp-lompridekekről, a javasokról, a bübbajosokról, az ördögösökről, a vajásokokról. — Azokról, akik máig se vesztek ki. Megvannak mind friss jó egészségben és közbecsülésben és megvan, aki a kuruzsló minden típusát egyesíti a maga szemelyében: a falu bábája.

Egy kis kenés, egy kis ráolvasás, egy kis feketenadálygókér, egy kis mézeskaláskovács. Artatlan dolog ez mind, tán nem is kuruzslás, csak babona, hozzá tartozik a mesterségéhez

a falusi bábának, akitől a publikuma elvárja, hogy csakugyan tudós asszony legyen. Tudjon szert a szemvérzés ellen, a disznóbetegség ellen, a tehén véres tejelése ellen és a gazda meg-rontása ellen. Mert micsoda bába az, aki még ennyit sem tud? Hogy lehessen azt szülő asz-szonyhoz hívni, aki azt se tudja, hogy a hep-tikás emberen csak a fagyus ruha segít, az or-bárcan pedig a Szent Antal imádsága? Hej, a régi bábák de csak mások voltak! Azok mind-járt észrevették, ha váltott gyerek született és ki-csavarták a nyakát, mielőtt a nyelvét kiöthette volna. Ezek a mostani bábák, akik iskolában tan-ulják ki a mesterségüket, nem tudnak semmit, csak a kezüket lötykölők mindig a vízben. És a bába, akarva, nem akarva, kuruzsol, a kör-orvosi állások pedig betöltetlenek maradnak. — Hiszen csak éhen halhat ott az orvos, ahol a nép a bábától vár gyógyulást.

— **Küldetés.** A debreczeni szőlőszeti és bcrternelő szövetséget vasárnap tartja közgyü-lését, amelyen a tanács képviselőiben Csóka Sa-mu tanácsnok fog megjelenni.

— **Sártenger a város főterén.** Mégis csak bosszantó nemtörődömség a város vezetősége részéről, hogy a legparányibb figyelemmel sincs Piac- és a Csapó-utcai kereskedők üzleti érde-keire, amikor türi, sőt elnézi, hogy a Piac-utca 10. sz. ház előtt még gyalogjárda sincs és az egész tér előtt a tavaszi eső beállta óta nyakig érő sárban kell keresztül evickélni, ha a keres-kelemi iskolától valaki a Csapó-utcára igyek-szik. Hol van a rendnek éber öre, hogy ezt az illetékes hatóságnak bejelentse? Vagy csak ak-kor szabad a rendörnek jelenteni, ha egy üzlet előtt egy darabka papírost lát, hogy büntető pa-rancs utján az illetőt megbüntessék; de a sár-tengerért és a járdanélküli ház miatt senki sem felelős? Ha a tér végeleges rendezése késik, helyénvaló lenne a pocsolját homokkal befedni és ideiglenes gyalogjártót készíteni a Piac-utca 10. sz. Szállási-féle ház elé és így ezt összekötni a Takaré- és Hitelintézet háza előtt levő gya-logjáróval. Ez alig kerül valamibe és ideiglenesen rendezve lesz a tér.

— **A debreczeni egyetem.** A debreczeni egyetem ügyében leérkezett a belügyminiszte-rium leirata, amelylyel jóváhagyja az egyetem céljaira adományozott összegeket és telkeket. — A miniszter csak azt a megjegyzést teszi, hogy a telkek átengedése a névszerinti szavazást ejtsék meg. A tanács az ügyet a legközelebbi közgyűlés elé viszi.

— **Nagybeteg püspök.** Ungvárról írják: Fir-czók Gyula görög katolikus püspök nagybetegen fekszik ungvári palotájában. Már egy éve bete-geskedik és a mult hetekben állapota válságosra fordult.

— **Megficsérelt pályaművek.** A debreczeni Cso konai-kör a Telegdy-Kovács-pályázat alkalmá-vai a Géczy István nyertes művén, «A nemzetes asszony»-on kívül dicséretre méltatta még a kö-vetkező darabokat: «A két sólyom», «Nöm-urár», «A szerencsevadászok», «Malvin kar-rierje». E két utóbbinak a szerzője is jelentke-zett. A «Szerencsevadászok»-at Fodor Károly bája szerkesztő, «Malvin karrierje»-t pedig De-csny József topolyai ügyvéd írta. A pályaművek kéziratai e hó végeig vehetők át a Csokonai-ttkérőtől, (Reáliskola-u. 2.)

— **Vírus és virágzik.** Közleg a Tavasz, — zöldre ilnek a fűvek, a természet új életet kezd. Sür-gönyprognózis: naponta enyhe, déli hőmérsék-let. A fák, az orgona-bokrok már rügyet fa-kasztanak és ha a pályaudvar tájékán körülné-zünk, érdekességgel tapasztalhatjuk, hogy a **Hajnal-Mulató megelőzte a tavaszt!** Amig mi szegény halandók az idő szeszélyéhez alkal-mazkodva, hol tavaszi ruhába, hol bundába bu-narazkodva, hol tavaszi ruhába, hol bundába bu-narazkodva, Debreczen egyetlen or-funka egykedvűen áll a helyén és dacolva az idővel: — vírus és virágzik.

— **A város-szabályozás.** A közgyűlés a ma-nap elhatározta, hogy azokat a telkeket, amelyek a szabályozási vonalba esnek, ki fogja sajátítani. A közgyűlés határozatát a tanács felterjesztette a belügyminiszterhez azzal a kéréssel, hogy azt sürgősen hagyja jóvá. A belügyminiszteriumtól az iratok leérkezése után fogják kérni a keres-kelemi miniszteriumtól a kisajátítási jog enge-délyezését.

— **A debreczeni Zenede alsó osztályú nő-vendékei haladásuknak bemutatása** végett folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel Matinéet rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Közremű-ködnek: Fritsch Vera, Fodor Lili, Than Gizella, Révész Agnes, Füredi Leona, Fábri Antal, Kul-csár Erzsé, Papolczy Lili, Wilhelms Ili, Tóth Ró-zsi, Révész Rózsai, Berács Erzsike, Kiss Béla, Beck Ilona és Schiller Mária.

— **A színházi bizottság ülése.** A színházi bizottság március hó 23-án, szombaton délután 4 órakor a városháza kistermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés a négyes bérletrendszerre vonatkozólag. 2. Hutfész Káz-mér kérvénye törzskönyvezés iránt. 3. Sárvány Lőrincz és Telegdy György kérvénye páholy iránt. 4. Az 1912—1913. évi tagok névsorá-nak bemutatása és egyéb ügyek.

— **Balesetek.** Szentesi Balázs 42 éves laká-tcsirester Hadházi-utca 3. szám alatt lakásán megbottott, elesett és a lábán súlyos zúzódást szenvedett. — Keresztjén Tamás 21 éves ke-nyérgyári alkalmazottat a ló rugta meg. Mind-kettőt a kórházba vitték a mentők.

— **Nem lesz kocsiaroló.** A vasutforgalmi társaság tegnap a kocsiaroló ügyében újabb be-adványt intézett a városhoz, amelyben kéri az egész ügynek napirendről való levételét. A tár-saság beadványát ma fogja tárgyalni a jog- és pénzügyi bizottság.

— **Öngyilkosság a Csapó-kerében.** Ma a déli órákban öngyilkosságot követett el egy fia-talénber. A Magyar-utca 3. szám alatt lakik az anyjával Fülöp József kefésségét, akit az edes-anyja valami miatt összeszédített. Fülöp némán hallgatta a korholó szavakat, majd elment a koc-szárba s italt vett magához. Fülöp hazatért s revolverből mellbe lölte magát az anyja előtt. A mentők az érzékeny ifjút a kórházba vitték igen súlyos sebével. A kórházból kapott értesülésünk szerint Fülöp állapota reménytelen.

— **A vízvezetési torony elhelyezése.** A kör-házi bizottság legutóbbi ülésén szóba került a vízvezetési vizitorony elhelyezésének ügye. A vizitoronyt ugyanarra a helyre akarták építeni, ahol az új kórház épülne fel. Ezért merült fel a kitelepítés kérdése. A mérnöki hivatal azt javas-olja, hogy a vizitoronyt a Leveles-csárda mögé, vagy pedig a sámsoni vasut mentén levő dom-bon helyezték el.

— **Kerner József hangversenye.** Ma dé-lután tartotta Kerner József zenetanár a helybel-ri főgimnázium nagytermében hangversenyt a kiválóbb és haladottabb zongora- és énektanít-ványainak közreműködésével. A hangversenye rendkívül díszes és nagyszámu közönség gyűlt egybe, amely nagy élvezettel hallgatta a magas színvonalon álló hangverseny minden számát. Első számul Zádor Mariska zongorázott művé-szi érzékkel. Majd Varga Elita egy mazurkát zongorázott. Rendkívül nagy hatást keltett Voith Ilona és Ormos Anna duettje. Voith Ilona kü-lönben a hangverseny keretében ezen kívül ének-es zongora-számmal is szerepelt, mindannyiszor tanujelét adva kiváló művészi képességeinek. — Veszprémy Lonczi is meghódította énekével a közönséget. Csupán a legkiválóbbakat említettük meg azzal a megjegyzéssel, hogy mindannyian az összes szereplők elsőrangú dolgot produkáltak.

— **Kubik Gyula ajánlata.** Kubik Gyula mér-nök, aki a Hortobágy hasznosítására tett aján-latot a városhoz, beadvánnyal fordult a tanács-hoz, hogy ajánlatát visszavonja. Az ajánlatot, mint tudvalevő, a földművelésügyi miniszterium-ban kivételetlennek tartják.

— **Elhaltak:** Gélei Anna rk. 3 éves, Kiss János ref. 44 éves, Törösi Anna ref. 5 hóna-pos, Bör Imre ref. 2 óras és Mozsár Ilona rk. 6 éves.

— **Megszökött az előleggel.** Gebauer Károly paraszt tett Fekete János nála alkalmazott lakatossegéd ellen, aki előleg felvétele után tőle megszökött. A nap folyamán Feketét Nyiregyháza elfogták és letartóztatták. Kiderült, hogy Feketének még több bűn terheli a lelkét.

— **Az INTIM-SZINPAD** (Remény kávéházban) tegnap mutatta be zsúfolt ház előtt új műsorát. Igazán kitett magáért Kneller Amália a lengyel női komikusok csillaga, aki közel egy óráig énekelte a közönség egyhangú tetszése mellett. Almodni sem mertük volna, hogy a Simonffy-utcai Remény kávéházból valamikor ilyen elsőrangú mulató lesz. Míg másutt ígérnek, de nem nyújtanak — itt éppen ellenkezőleg történik. Nem hirdettek és mégis fellépett Vida Manci, aki bájos előadásával vaiósággal elragadta a hallgatóit. Wagner Lajos az új humorista, Nagy nővérek ének- és tánc-kettős szintén nagyon tetszetek. Mindezeket kívül még a régi gárdából visszamaradt Nagy Tilla, Horgász Paula, és Szirmai Vilmos — aki azonkívül, hogy kitűnő komikus, még jó művezető is. Új műsorukkal nyerték meg a publikum nagy tetszését. «Nyolc nap a világ» című bohózatot is sokat kacagtak.

— **Rejtély egy haláleset körül.** Nyiregyháza közlök írják: E hó 13-án, szerdán este történt, hogy egy uriasan öltözött, szipadt arcú, támolygó járású fiatal leányt szállított be a nyiregyházi Erzsébet-kórház felvételi irodájába. A leányt ki sem kérdezhették a személyi adatai felől, mert az irodában már elhagyta az ereje és összeesett. Beszélgettek a kórház sebészeti osztályára, ahol a leány péntek délig feküdt eszméletlenül. Pénteken délben, anélkül hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Mivel a leány kiléte nem volt megállapítható, a kórház igazgatósága a halál bekövetkezése után jelentést tett az esetről a nyiregyházi királyi ügyészségnek. Atvizsgálták a leány ruháit, ahol a következő papírszeletre akadtak:

«Katz Helén, 17 éves, beregszászi illetőségű, izraelita vallású».

A papírszelet olyan volt, mintha valami okmányoknak egy darabkája lett volna. A boncolás megállapította, hogy a leány halálát vérmérgezés okozta. A leányt ezután eltemette Friedmann Vilmos izraelita lelkész, az ügyészség azonban most már arra is kiterjesztette a nyomozást, hogy az ismeretlen leány hogyan és milyen körülmények között kaphatott a kórházban vérmérgezést.

— **Örült a templomban.** Szekesfehérvári tudósítónk jelenti: Nagy izgalmat keltett ma reggel a felsővárosi Sebestyén-templomban egy örült gazda, Lits János viselkedése, aki mise alatt felrohant az oltárhoz, ott elkezdte lökdösmeni a miséző papot s kiabálni kezdett, hogy azonnal válasszák el a feleségétől. A szerencsétlen embert, aki megőrült, beszéltették a Szent György-kórház elmeosztályára.

— **A m. kir. állami magvizsgáló** állomás hivatalnokai, kik jelenleg szemlét tartanak a vidéken, hogy megtudják, kik árusítanak arankás heremagvakat, tegnap sürgős utasítást kaptak, hogy a legszigorubbán ügyeljenek, miszerint az országba került silány, kevert csiraképtelen repamagot ne hozzanak a kereskedők esetleg forgalomba. A mi kereskedők is saját és a közérdekében cselekednének, ha csakis legelsőrangú cégnél szerzik be a repamagvakat, amennyiben nem az olcsó ár nyújt biztosítékot a mag megbízhatóságára nézve, hanem annak fajazonosságára, és jó csiraképpessége adja meg az igazi értékét. Ezért a gazdaközönséget is figyelmeztetjük, hogy csakis ott fedezze repamag szükségletét, ahol teljesen megbízható magvakat árusítanak.

— **Pályi ügye.** Tegnap érkezett a budapesti főkapitányságra az ügyészség megkeresése, amelyben felhívja a rendőrséget, hogy adja meg a bűnvádi eljárást Pályi Ede lepszervező ellen képviselőházi ügye dolgában. Utasítja az ügyészség a főkapitányságot, állapítsa meg, vajjon a Pályi tette akadályozta-e valamelyik képviselőt törvényhozói minőségében s fennforog-e a hatóság ellen való erőszak büntetése. Tóth János rendőrtanácsos ma délelőttre idézte meg Pályi Edét, aki helyett azonban megjelent a Budapesti Napló egy munkatársa és közölte, hogy Pályi beteg fekszik Bécsben. A tanácsos erre március 26-ára újból beidézte Pályit.

— **Az István-gőzmalom árka.** Az István-gőzmalom árka szennyes és bűzös pocsolva, amely már tűrhetetlen az arra lakóknak. A tanács felhívta a malmot, hogy a csatornát sürgősen kintsztassa.

— **Anyja és leánya.** Munkácsról írják: Czoklán János galambosi gazdaember felesége 11 éves Zsófi leánykájával a megáradt patakon ment keresztül egy pallón. Már közel voltak a túlsó parthoz, midőn a leányka elszédült és a vízbe esett. Az anyja utána kapott, de megcsuszott és ő is a rohanó árba zuhant. Az anyja kétségbeesetten kapkodott leánya után, de nem bírta utólcérni. Az anyát a parton állók élve kimentették, de a kisleányt csak a holttestét húzták ki a vízből.

— **Szerencsétlenség a pályaudvaron.** Szabadkáról jelentik: Szerdán este halálos szerencsétlenség történt a szabadkai pályaudvaron. Brobojsevics Máttyás lámpakezelő leszállott egy mozdonyról, amikor az ellenkező irányból éppen ott robotott el egy másik mozdony. A szerencsétlen ember a mozdony alá került, amely halálosan összeroncolt.

— **Csak Maulhner-féle magvakat** vásárolnak hejjesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy az csakis a magvak rovására és a vetők kárára lehetséges.

— **Feltörte a főpincér fiókját.** Feljelentést tett a rendőrségen Márkus Jenő Bádogos-utca vendéglős. Panaszra szerint az elmúlt hajnalban ismeretlen tettes behatolt a vendéglőbe s ott feltörte a főpincér fiókját. A fiókban egy kevés pénz volt, azonkívül italok, szivarok, élelmiszerek. Ezeket a tolvaj mind elvitte.

TÁVIRATOK.

A harcterről.

Róma, március 22. Giolitti miniszterelnök a kormány tagjait rendkívüli minisztertanácsra hívta össze. Beszélnek, hogy ezen a konferencián az olasz sereg új hadműveleteit vitatták meg, mert általános támadásra készül az expedíciós haderő. Fgy szó sem igaz abból, hogy Olaszország és a pétervári kormány között titkos szerződés eszméjét vetették fel Törökország ellen. Sasonov orosz külügyminiszter minden hátsó gondolat nélkül híve a békekötésnek, noha az orosz közvélemény ellenséges hangulattal van eltelve Törökország ellen. Caneva tábornoktól legutóbb az a jelentés érkezett, hogy csapatait kénytelen volt visszarendelni Ainzarából Tripoliszba, mert a sivatag szélén járványos betegségek léptek fel. Mivel az olasz katonaság kűrítette hadállásait, az ellenség elfoglalta a futó érkokat, elpusztította a tébóri táviróvezetékeket és a fényszóró készülékeket. Ugyancsak a járvány miatt maradt el a támadás Zanzur ellen.

Kormánybuktatás Angfában.

Kopenhéga, márc. 22. A konzervatívok gáncsot akarnak vetni az Asquit-kabinetnek s a buktatás sikerülni is fog, de ezzel együtt könnyen aggasztó fordulat állhat be a bányászsztrájkban. Mr. Balfour ma a képviselőházban indítványt fog benyújtani, hogy az alsóház napolja el a bérminimumról szóló bill tárgyalását félre. Ez a szokásos formája a törvényjavaslatok elutasításának. Minden attól függ, vajjon a kabinet jelenlegi csekély többségének hány tagja fog Balfour indítványára szavazni.

Egy dán író orgéni.

London, márc. 22. Kinos feltűnést kelt Rye ismert nevű írónak, a volt színházgátonak váratlan letartóztatása. Főrtelmessé megtevéveldeiséről szélteben beszéltek, de nem járhattak el ellene főjelentés hiányában, míg most egy polgári fiúiskola igazgatója nyíltan lépett fel ellene s a fel-

jelentéshez a szülőknek s orvosoknak bizonyítékait csatolta. Rye tegnap este, mikor színházból jött, az utcán fogták el a rendőrök.

Öngyilkos ügyvédjelölt.

Szabadka, márc. 22. Davidovics Sándor 51 éves ügyvédjelölt borotvával elvágta a nyakát es elvérzett. Davidovics fiatal korában szorgalmasan tanult, de második szigorlata után szép összeget örökölt apjától és azóta léha életmódot folytatott. Az utóbbi időben nagyon kétségbeesett, hogy az ügyvéd idiplonát nem tudta megszerezni még a Székely-féle novella életbeléptetése előtt és ezért követte el az öngyilkosságot.

Daiba cirkusos.

Róma, márc. 22. Az anconai tébolydában egy Filarder nevű mérnököt ápolnak, aki néhány hónap előtt tért vissza Szalonikiból agyanémítás bántalmakkal, amelyek sűrűn az önjöngésig fokozódtak. Ez a beteg ebeszélte ápolóinak, hogy tavaly decemberben véletlenül összekötetésbe jutott Szalonikiben két anarchista, akiket az ottani ifju-török központi bizottság megnyert egy ésszeesküvés céljára. Az volt a terv, hogy a két olasz anarchista az utcán fogja revolverrel megölni Viktor Emánuel királyt és San Giuliano külügyminisztert. Még decemberben elmondta a kórházi ápolóknak Filarder mérnök, hogy a király merényletnek fog áldozatául esni, mikor palotájából kikocsizik. Nem vetettek ügyet az elmebajos mérnök ebeszélésére, de a római merénylet után az ápolók elmondták a dolgot az igazgatónak, az pedig jelentette az esetet az vizsgálóbíróknak, aki Daiba ügyében a vizsgálót vezet. Filarder mérnököt a vizsgálóbíró Anconából Rómába fogja hozatni.

Közgazdaság.

Budapesti tőzsde:

ÉRTÉK: Magyar hitel 855—850 — Osztrák hitel 650.75—651.50 — Négyszázalékos korona-járadék 89.70—89.80 — Osztrák-magyar államvasutak 733—733.60 — Jelzálogbank 486.50—487 — Leszámitelőbank 547—547 — Hazai Bank 302.50—303 — Magyar Bank 667—668 — Rimamurányi 720—721.50 — Salgótarjáni 723—721 — Közúti Vasut 784.50—788.50 — Városi Villamos 424.50—420.50 — Adria 524.

GABONA (ötven kilogrammonként): Buza áprilisra 11.38—11.42 — Buza májusra 11.40—11.44 — Buza októberre 10.69—10.73 — Rozs áprilisra 9.79—9.84 — Rozs októberre 8.69—8.75 — Tengeri májusra 8.69—8.70 — Tengeri júliusra 8.65—8.65 — Zab áprilisra 9.79—9.81 — Zab októberre 8.29—8.37

BÉCSI ÉRTÉK: Osztrák hitel 651—652 — Magyar hitel 854.50—855.25 — Osztrák-magyar államvasutak 733.50—734 — Alpesi 934.50—932.50 — Déli vasut 105—106 — Skoda 728—733.25.

Csöc. Nagy Emil debreczeni, Hatvan-utca 5. sz. alatti lakos ellen csődöt rendelt el a debreczeni kir. törvényszék. Csödbiztos dr. Bagosi László, bíró: tömeggondnok lesz: dr. Kölcsey László, helyettese: dr. Nagy István. A felszámolási tárgyalás határnapja: június 25.

A Központi Hitelbank rendezése. A Központi Hitelbank rendezésére a nagy bankok között végleges megállapodás jött létre, amelynek értelmében a bankok és az állam husz millió korona tőkét adnak össze az összes ügyek elintézésére. E tőkének felét az állam, felét a bankok adják. A megállapodás értelmében egy bizottság intézi az összes ügyeket. Ennek a bizottságnak az installálása végleges és így az a négytagú vezetőség, melyet a bank igazgatósága delegált az ügyek vezetésére és amely Hantos Elemér országgyűlési képviselőt mintegy vezérigazgatói újkörrel ruházta fel, többé nem intézhetnek, csupán mint tanácsadó és informatív szervezet fog a nagybankok bizottsága rendelkezésére állani.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

Bál után

Piacz-utca 22. (Glück-cég). Csapó-utca 30. Hatvan-utca II.

összes ruháimat

**tisztítás végett
Hrabéczyhez küldöm.****Gutmann Testvérek**
köszénbányáiBUDAPEST, V., MÉRLEG-
UTCA 12. — 1912. MAJUS
ELSEJÉTŐL V., BELA-U.
o HATODIK SZÁM oELSŐRENDÜ POROSZ darab-, kocka, és dió-
szén, szoba és konyha ütésére. Ostrau-dombraui
darab-, kocka-, dió- és aknaszén, gép és kazán
fűtési célokra. — Ostrau mosott, finom és dur-
vaszemű KOVÁCSSZÉN. Drenkival szén ipari
célokra, saját gőzüzemmel szállítva. — Ostrau-
dombraui PIRSZÉN, öntöde és szivógázmotor
célokra. — OSTRAUI KÖSZÉN-BRIKETT, 3
kilogrammos darabokban, lokomóbi és stábi-
gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra
szállítva.**Neubauer János**

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kéttalom-utca 4. sz.

**∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete az összes
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. bankügyletekkel
TELEFON 416. szám.****Gyümölcsfacsemeték**sétányfák, diszcserjék, tülevelűek, kerítésnö-
vények, boggyógyümölcsök stb.**SZŐLŐOLTVÁNYOK**(elsőrendű áru) európai és amerikai szőlő-
gyökere vesszők. Oktató disz-
árjegyzék kívánatra ingyen.**FISCHER és Társai**

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

forduljon
minden ér-
deklődő, ki sulyt
fektet elsőrendű
fajtiszta anyagra**HOROVITZ ZSIGMOND könyvnyomdája
és hirlapkiadó vállalata**

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT
TYPOGRAPH SZEDŐGÉPEL, GYORS-
SAJTÓVAL ÉS SEGÉDGEPEKSEL
UGYSZINTEN A LEGMODERNEBB
BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT
∴ KÖNYVNYOMDA. ∴XLIV. „DEBRECZEN“ XLIV.
évfolyam évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.V. „ESTI HIRLAP“ V.
évfolyam évfolyam
politikai napilap kiadóhivatala.T
E
L
E
F
O
N
412.

IZLESES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK :

Báli és esketési meghívók, feltűnő
falragaszok, ipari és kereskedelmi
nyomtatványok, árjegyzékek és
gyászjelentések gyorsan és pontosan.KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A
NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN
∴ VALÓ ELKÉSZÍTÉSÉRE. ∴

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Batorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart
Balint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8

Zongorázik Ön? 3 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Andrásy-

HAZSÓVEK különféle nagyságban eladók —
Bővebbet a kiadóhivatalban

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csiz-
maszárba való erős papíros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízű
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és
villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered-
ménnyel használhatók főleg csúszóbántalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légző-
szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál.
200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés
juttányos árak. — Gyógy- és zenedíj nincs.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Ludaser János

! Megnyílt női, pipere csipke **Megnyílt !**
és rövidaru üzlete (Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol
harisnya és

párisi ujdonságokban
állandó nagy raktár.

Stern József és Testvére

kefegyár r.-t. városi raktára
Telefon 250. Piacz-utca 22.

Ajánlja:
saját gyártmányu legfinomabb kefeárnit
a legolcsóbb gyári áron. Nagyválasztékban
kaphatók: fésűk, hajlők, bőrárak, acélárak.
Parfümök, szappanok és mindenféle toillette
cikkek

Eladok

átvésztelt makkon telet

288 darab sertést,

melyek Kassa város erdeiben
március végén, vagy április
elején átvehetők.

Krigovszky János,
KALOCSA.

4363. tkv. sz.
1911.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbírósa mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
a kir. kincstár végrehajtónak Elfenbein Ferenc
végrehajtást szenvedő elleni 179 korona
18 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehaj-
tási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a
p.-ladányi kir. járásbírósa teületén levő,
Nádudvar községben fekvő a nádudvari 865.
sz. betétben A. I. 1—2. sor 2075. 2076. hrsz.
alatt felvett 312 □-öl területű a Bellekben
fekvő 662. ösz. ház, udvar és szántónak
Elfenbein Ferenc B. 1. a. 1/2-ed illetőségére
az árverést 838 koronában ezennel megállapi-
tott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fen-
tebb megjelölt ingatlan az 1912 évi április hó
10-ik napján délelőtt 10 órakor a Nádudvar
közégházánál megtartandó nyilvános árveré-
sen a megállapított kikiáltási árban alul is,
azonban annak 1/2-ánál alacsonyabb árban alul
eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingat-
lan becsarának 10%-át készpénzben, vagy az
1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal
számított és az 1881. évi november 1-én 3333.
sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a
kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. 60.
t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Püspökladány 1911. november hó 17.

Dr. Kovács sk.
bíró.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,
II-SZOR
kevesebb
a munka,
III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a ned-
ves levélre is! Bármily harmat-
nál permetezhet vele! Semmi
üledéke nincs! Számtalan el-
ismerő nyilatkozat! Gyártjuk
az eddig dr. Aschenbrandt szá-
badalmi képezett **BEZKÉNPÖRT**
és **BORDÓI PÖRT** is. Kérjen
ingyen és bérmentve leírást
FORHIN-gyártól BUDAPEST
VI. Váczi-út 93.

GRAND HOTEL BERLIN SZÁLLODA

BUDAPEST, XI., Révay-utca 10. szám Andrásy-ut mellett.
TELEFON 137—90. Szobák 2 K 60 fillértől feljebb.
140 minden modern kényelemmel berendezett szoba. Központi
fűtés, Lift, Vacuumlaener

Felkértnék mindazok akik Turóczy Sándor technikus címét tudják,
közölnék. Nevezett valamikor Debreczenben, a Vargakertben a
Tóth Kálmán-utca 40. szám alatt lakott. A címet közlőknek
3 korona költséget megfizetnek
Levelük „O. R. 1884“ jellegére Dukas M. Nachf. Wien I/1. cím alá
küldendők.